

► Gebrek aan geld en 'groot denken' oorzaken 'Nederland is nog geen startup-land'

Dankzij haar ambassadeurswerk zou Nederland zijn toegetreden tot de 'Champions League' van de landen met een gunstig startup-klimaat, stelde Neelie Kroes gisteren bij de opening van haar 'eigen' Startup Fest. Experts zijn minder chauvinistisch en minder van zichzelf verguld. Voordat het zover is, moet er veel meer gebeuren, zeggen zij.

David Bremmer

Rotterdam

Vergeet allerlei managementhandboeken. Willem Elschot's *Kaas* bevat alle lessen die Nederlandse startups nodig hebben, meent René Schoenmakers, oprichter van online veilinghuis Catawiki, één van de weinige startups van ons land die afgelopen jaren écht succesvol blijken. In de literaire klasieker uit 1933 neemt de hoofdpersoon een baan aan als kaashandelaar. „Alleen is hij zo druk bezig met allerlei triviale zaken als het briefpapier en zijn kantoor dat hij er geen één verkoopt.”

Het illustreert dat het klimaat voor beginnende ondernemingen in ons land nog bepaald niet perfect is, meent Schoenmakers. Dat vindt ook Henk Volberda, hoogleraar aan de Rotterdam School of Management. „Dankzij het werk van startup-ambassadeur Neelie Kroes is er weliswaar veel verbeterd, neem de verblijfsvergunning van een jaar die talentvolle buitenlandse ondernemers kunnen krijgen - maar we zijn er nog niet.”

Succesratio

Momenteel staat Nederland met zijn startup ecosysteem slechts

19de in de prestigieuze wereldranking van Compass. Dat moet in 2020 een top vijf plek zijn als het aan minister Kamp van Economische Zaken ligt. Wel staat ons land in de Europese ranglijst inmiddels vierde na Londen, Berlijn en Parijs.

Volberda, die veel onderzoek doet naar ons ondernemingsklimaat, wijst nadrukkelijk op de lage succesratio van de huidige generatie startups. „Nederland kent veel ondernemers, 127.000 mensen beginnen per jaar een eigen bedrijf.” Dat zijn echter vooral zelfstandigen die diensten verlenen. Slechts 200 zijn een echte startup met een innovatief idee dat groot gemaakt moet worden. „En slechts 10 procent groeit uit tot een succesvolbedrijf, de overigen blijven klein of gaan failliet.”

Dat is laag, Zweden of Denemarken kennen bijvoorbeeld een veel hogere succesfactor. „Er is te weinig kennis van hoe je een bedrijf runt en groter maakt.” Dat het vaak niet lukt, heeft verder vooral met geld te maken, stelt Volberda. „Banken houden de hand op de knip.”

Techjournaliste Eva de Valk - ze woonde 2 jaar in Silicon Valley en schreef er een boek over - ziet gebrek aan financiering eveneens als voornaamste oorzaak. „In de VS kunnen bedrijfjes door het grote aantal investeerders veel sneller doorgroeien.” Door dat gebrek aan geld 'vluchten' veel Nederlandse startups als ze gaan 'upscale' naar de VS, ook Londen en Berlijn zijn in trek. Zo verliet 3D printbedrijf Shapeways Nederland en vertrok naar Silicon Valley omdat het daar veel meer vers kapitaal kon ophalen.

Mentaliteit

Toch is het óók een tekort aan mentaliteit, stelt De Valk. Niet voor niets komen succesvolle technologiebedrijven - Facebook, Apple, Airbnb, Uber, Google - vrijwel allemaal uit de VS. „Amerikanen durven groots te denken, dat zouden we ook moeten doen. Zeg: we worden de grootste van de wereld in plaats van alleen Nederland.” Dat het wel kan in de Lage Landen, bewijzen Adyen, Booking.com en langer geleden TomTom.

Schoenmakers wijst nogmaals op Frans Laarmans, de protagonist uit Elschot's *Kaas*. Zijn voorstel om jonge ondernemers beter te laten focussen: „Geef ze gewoon een bedrag voor elke werknemer die ze aannemen. Veel makkelijker!” De Catawiki-voorman ziet bovendien te weinig bevlogen personeel bij het ministerie van EZ en de Kamer van Koophandel „Vaak mensen met nul ondernemingservaring en die moeten mij dan adviseren.”

Er is te weinig kennis van hoe je een bedrijf runt en groter maakt

—Henk Volberda

► **Nederland staat slechts 19de in de wereldranking van Compass**

AMBASSADEUR

Prins Constantijn van Oranje gaat komende 1,5 jaar Nederland als de Europese vestigingsplek voor innovatieve bedrijven promoten. De jongste broer van de koning volgt Neelie Kroes op, die afgelopen 1,5 jaar als startup-ambassadeur fungeerde. Volgens minister Kamp (EZ) hebben veel jonge ondernemers om voortzetting van het ambassadeurswerk gevraagd. Volgens de VVD-bewindsman is Constantijn 'geknipt voor de functie'. Afgelopen tijd was de prins Kroes' rechterhand bij StartupDelta 2020. Daarvoor zat hij in haar kernteam tijdens haar eurocommissariaat in Brussel. Kamp: „We hebben opnieuw een ambassadeur van internationale allure binnengehaald. Constantijn bezit het netwerk en de leiderschapskwaliteiten die wij zoeken, ik verheug me op onze samenwerking.”

